

DOMOVINA

Nahaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne prispevka ter od vsake petite vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., pol leta 1 gld. 50 kr., za četrto leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Avstrijska osrednja vlada — 50 let stara.

Pretečeni mesec se je obhajal „zlati jubilej“ avstrijske osrednje vlade (centralizacije). Kaj bi lahko imeli dandanes mesto iste, s kako drugačnim veseljem bi pozdravljali 50letnico ustavodaje, da so bili tačasni parlamentarni možje proroškega duha, ali da bi bili poslušali vsaj par onih, katerim je bil ta dar naklonjen!

Med temi redkimi možaki, je bil zraven slavnega Palackyja, tudi slovenski poslanec dr. Kavčič. Prvi je sestavil po obsežnih svojih študijah načrt zvezne uprave (federalistične), drugi mu je bil goreč zagovornik. Poleg federalističnega načrta, t. j. naj bi se država razdelila v kronovine po narodnostih ter bi se kot take same upravljale, imela sta pa dva nemška zagovornika osrednje vlade izdelan načrt osrednje uprave, kakoršnega poznamo i danes v naši državi.

Dne 13. januarja 1849 prišla sta oba načrta v razpravo v novem državnem zboru. Žal, ni se poslušalo mož svetovnega znanja, kakor je bil pokojni Palacky. Ostali slovanski poslanci niso znali gledati v bodočnost, sicer bi ne bil nek odločen Čeh proti združenju Češke v češki in nemški del, češ, „Nemci in Čehi živé tam v najlepšem soglasju.“ Da bi se povrnil duh tega pokojnega dobrodušnega Čeha po petdesetih letih v češko kronovino, kako prevaran bi bil! Istotako je zavračal misel cepljenja nek Poljak, češ, „med Poljaki in Rusini ni razlike narodne, nego k večjemu versko nasprotje“. Tako bi seveda med bratskima narodoma tudi biti moralo, žal, da razlika niti po petdesetih letih ni prenehala.

Slovenec dr. Kavčič je povdarjal, da je pri razdelitvi po kronovinah zadostiti načelom narodnosti in strpljenja ter pustiti združene le one

življe, ki so radi združeni. Predlagal je tedaj nastopno razdelitev: 1. Češko (češki del Češke). 2. Nemško Češko. 3. Avstrijo in Solnograško. 4. Nemški del Štajarske in Koroške. 5. Slovenski Štajar. 6. Kranjsko in slovansko Primorje (Slovenija). 7. Šlezijo. 8. Moravsko. 9. Nemške Tirole in Predarlško. 10. Laško Primorje. 11. Dalmacijo. 12. Poljsko Galicijo. 13. Rusinsko Galicijo. 14. Bukovino.

Vidi se iz tega, da mož pri vsej svoji dobri volji ni imel toliko pregleda, da bi s svojo razdelitvijo žrtvoval ves slovenski Korotan, dočim je hotel par italijanskim okrajem v Primorju in v Tirolah kar podeliti lastne kronovine. Istotako bi bil tudi pri volji žrtvovati šleske in moravske Čeha Nemcem. Vendar pa je bil v dunajskem parlamentu Slovenec prvi, ki je predlagal razdelitev dežel po narodnostih, dasi njegov načrt ni obveljal.

Ista usoda je zadela Palackyjeve načrt za razdelitev Avstrije v države po narodnostih in sicer: 1. Nemška Avstrija, ki naj bi obsegala obe Avstriji, nemška del Koroške, Štajarske, Tirolske, Češke, Moravske, Šlezije, Predarlško in Solnograško. 2. Češka Avstrija, obsezujoča češke dele Češkega, Moravskega, Šlezije in Slovaško. 3. Poljska Avstrija (Galicija, Krakovo, Bukovina, rusinski del Ogrske). 4. Slovansko Avstrijo (Slovenija, Kranjsko, Primorje, slovanska dela Koroške in Štajarske). 5. Laška Avstrija (Južno Tirolsko, Lombardija, Beneško). 6. Jugoslovanska Avstrija (Dalmacija, Hrvatska, Vojvodina). 7. Mažarsko Avstrijo. 8. Vlaško Avstrijo.

Podal je še svoj načrt Čeh Rieger, ki pa je propal kakor prva dva ter se je sprejel Brestlov predlog, kakor imamo razdeljene kronovine i danes — kot glavni vzrok vseh narodnostnih prepirov, ki grozijo prevrat v 50letni

osrednje vladani državi — kaj bi hujše nego kedaj poprej.

Proti koncu januarja 1849 določile so se že tudi pravice za osrednjo vlado in deželne vlade. Pri teh se seveda ni veliko ali pa nič več oziralo na poedine narodnosti, razven privilegiranega nemštva, kajti narodnosti bile so rade ali nerade skrupucane z nemškim življenjem v korist samo zadnjemu.

Želeli bi le, da bi še živel oni štajarski poslanec iz tačasne dobe, ki je branil vsaktero razdelitev, češ, „da še ni nikdar čul, da bi se radi odločili slovenski Štajarci od nemških“. Oj da, radi, rajši danes nego jutri! Povedali bi mu tudi vse to, kar sicer ne smemo povedati — državnemu pravdniku!

Sedaj vemo — odkod ta sapa!

Zadnje mesece smo doživeli v slovenskem časopisju zaporedoma več tako nedoumnih konfiskacij, da smo se s strahom spogledali, — odkod nepadoma ta sapa.

Posebno oba naša štajarska slovenska tednika sta imela občutiti to novodobno prakso. Vsakokrat smo se tolažili spočetka, češ, da je vsekakor le nesporazumljiva pomota. Ta naša tolažba pa je zginila, ko je vselej prizivno sodišče zaplembo — potrdilo.

Začeli smo natančneje poizvedovanje, kje tiči temu usodnemu zistemu — korenika. Sedaj se je ista najšla, sedaj vemo zakaj; nič več se ne čudimo takemu postopanju izvajajočih organov, pač pa — njihovim „velikim in malim očem“ ter — pravosodnemu ministerstvu.

Pred tremi meseci še — neposredno tačas, ko se je izvedla prva zaplemba „Slov. Gospodarja“ v Mariboru — izišel je od pravosodnega

LISTEK.

Doma in na tujem.

Poučna povest za narod.

Poljski pisal Felicijan Pintowski.

Poslovenil Podravski.

„Zaslужil je to, gospod,“ odvrne, toda jaz ne učinim tega.“ Po teh besedah se sklone nad zločinca in zapazi, da se je prevrnil z ustmi na pesek ter se je daviti. Janko ga prevrže na hrbet ter si misli: „Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpustčamo . . . moril te ne bom, pa tudi oskrbovati te nimam časa, ker imam opraviti z gospodom; naj te ima Bog na svoji skrbi, jaz ti odpustim“. Zares mu je postalo nekako lahko pri srcu; vstal je, šel po konja, posadil Španjolca na jednega ter sam zasedel drugega, na kar sta se jela oddaljevati od tega strašnega kraja.

Ko sta odjezdila nekoliko postaj, jel je Španjolec stokati: oglasile so se bolečine in moči so ga zapustile.

„Ne obsedim na konju“, je dejal, „padem“.

Janko je zdrknil raz svojega konja ter splezal na konja svojega gospodarja, sedel mu za hrbet ter ga držal. Pri tem naporu pa se mu je odprla rana in kri jela mu znovič teči po

licu. Španjolec je postajal čimdalje težji, da ga je že komaj držal. Naposled jel je Španjolec grozno stokati ter je dejal:

„Ne vzdržim dalje na konju. Janko, položi me na tla ter sam, ako moreš, odrini v mesto ter ne pošiljaj mi zdravnika, marveč mašnika. Ko bi jaz umrl, Janko, znaj, da te še sedaj oprostim iz službe, ako pa ozdravim, pa te tudi po zaslužnju nagradim.“

Janko je položil Španjolca na tla ter sam na vso moč zdirjal dalje. Ne daleč od tod je dospel v vas kjer je stopil k duhovniku ter ga poslal k Španjolcu, sam pa je odrinil dalje v mesto ter dospel tjekaj uprav ko je začelo svitati. Tam se je oglašil pri sodišču, povedal ves dogodek ter prosil zdravnika za svojega gospodarja, pa tudi sam je bil tako utrujen, da so ga takoj odpeljali v bolnišnico.

Tretjega dne so pripeljali Španjolca ter ga nastanili v drugi sobi. Janko je hotel iti k njemu.

„Nimaš po kaj hoditi“, rekel mu je nadzornik bolnišnice, „ker tvoj gospodar je dobro preskrbljen in ničesar tam ne opraviš, ker leži nezaveden, toliko krvi je izgubil.“

Čez teden dni bil je Janko že zdrav in znovič je hotel iti k gospodarju; pa znovič so mu rekli, da gospod leži brez zavesti. Povedali

so mu tudi, da so pripeljali v bolnišnico jednega zločinca, ki pa se isto tako ne zaveda. Janko je torej hotel iti v mesto, toda kako se je začudil, ko so mu to zabranili.

„Saj sem vendar zdrav“, je dejal, „čemu naj tukaj sedim; treba je ogledati se za kakim delom.“

„Takoj poizveš, kam pojdeš“, bil je odgovor in čez malo časa dospe nekak uradnik ter ga pozove s seboj — v zapor.

„V imenu Očeta in Sina“ prekriza se Janko, „tega je še manjkalo, da po tolikih nesrečah pridem še v zapor.“

„Ne čudi in ne jezi se“, reče mu oni uradnik, „ne more biti drugače. Nemara si nedolžen ter se nisi vdeležil zločinstva, nemara pa si tudi kriv, torej te pridržimo dotlej, dokler gospodar, ali oni zločinec, katerega so poznej pripeljali, ne pride k zavesti ter priča o tebi.“

„Pa bi bil zbežal z drugimi, ko bi bil kriv“, odvrne Janko, „toda jaz sem oskrboval gospodarja.“

„Na svetu se marsikaj pripeti“, nadaljuje uradnik. „Časih se po dovršenem hudodelstvu polasti človeka kes; sicer pa ne tujaj, ker stvar se gotovo pojasni.“

„Bog, moj Bog!“ pomisli si Janko, „čemu me tako hudo obiskuješ?“ čez nekaj časa pa je

ministra tajni ukaz vsem državnim pravdnistvom, ki velevala med drugim, naj se vsa narodnostna nasprotja podredijo kazenskemu zakoniku kot — hujskanje z znakom javnega nasilstva. Državna pravdnistva naj pa še gledajo osobito strogo na prste političnemu časopisju, ki bi hujskalo v narodnostnem oziru.

Že kot podložniki ustavne države, katera nam je zajamčila „svobodo v besedi in pisavi“ v svojih osnovnih zakonih, moramo se — zelo čuditi novemu tajnemu ukazu pravosodnega ministra, ki nas je potegnil nazaj v dobo — absolutizma.

Res, da ima vlada zelo težavno stališče ter je dolžna kaj storiti, da se narodnostni viharji ublažijo. Dvomimo pa, da je bila v izbiri sredstev v to dosedaj srečna; pravosodni minister vsaj je imel pri zadnjem svojem ukazu — ponesrečeno misel.

Prav lahko, da, skoraj zanesljivo je bil njegov namen pri izdaji omenjenega ukaza ravno nasproten — sedajni praksi.

Nemško-nacionalno časopisje lotilo se je tako fanatično zbesnele pisave napram veri, slovanski narodnosti, in ne redko tudi — avstrijskemu domočutstvu, da bi bilo moralo dati vsaki skrbni vladi davno resno misliti, kaj bo iz takšnega hujskanja.

Nedvomno je imel ministerski tajni ukaz le to zdvijano časopisje v mislih. In mi, dasi smo za neomajno svobodo, dasi ne želimo nikomur suženstva, tudi ne sovražniku, dokler je kot tak pošten in odkrit, morali bi pritrditi vladnemu koraku, ko bi ne bil isti novo pristansko orožje.

Pravosodni minister je hotel poslati svoje lovce nad volkove, a ti so ga umeli krivo, ter so namerili cevi proti — od volkov preganjani ovčji čredi.

Konfiskovano!

Več povedati pa ne smemo!

Pač pa povemo v primerjanje to-le:

Par dni pred našo zaplembo je izišel tukajšnji nacionalni nemški listič „Deutsche Wacht“ na čelu s člankom: „Kampf bis auf's Messer“ (boj na nož). V istem se grdo napada društvo „Naša straža“ ter se kopičijo pozivi, kakor:

„V krajevem gospodarskem boju je opustiti vsak ozir.“ Dalje: „Branitelji (pač boljše

oskrunjevalci!) naše narodnosti na jezikovnih mejah, se morajo, ako hočejo biti deležni slave, da so bili pridni in nepozabni bojevalci, pripraviti v vsakem oziru na majhen boj s svojimi slovenskimi (windischen?) sovražniki ter istega (boj) voditi z vsemi dopustnimi sredstvi. (Kaj so Nemcem „dopustna sredstva“ — je znano!) Ne smejo se obotavljati, ako se ponuja ugodna prilika, nasprotniku (Slovcu) škodovati“ itd.

Tako je pisal in še piše naš nasprotni list, ne da bi se ga seznanilo s tajnim ministerskim ukazom, dočim smo doživeli mi presenečenje zaradi omenjenega napisanega stavka.

Prva nesreča za ustavno Avstrijo je tedaj, da izidejo sploh podobni tajni ukazi, ki dušijo prostost mišljenja; druga nesreča je, da se taki ukazi vsaj toliko ne obrazložijo, da bi ne delali ravno nasprotno svojemu namenu; — — —

Konfiskovano!

Skrbimo za narodni naraščaj!

Slovenci po mestih se v nekaterih ozirih za prihodnost svojega naroda vse premalo brigamo, in pri marsikateri malenkosti in nevažni točki smo dostikrat bolj skrbni in občutni, kot pri kakršni povsem važni. Marsikatero važno zadevo opuščamo izpred oči, katero tujec previdneje brani, in kar on zna v svoj prid obračati, kažemo se mi zanjo popolnoma nezrele! Da smo tu in tam tudi precej lahkomišljeni, še poudarjati ni treba! Največ greha zoper narodno zavednost in korist pa napravimo kaj radi baš po večjih naših slovenskih mestih, kjer smo v dotiki z nemškim in laškim življenjem, in kjer se napram tej tuji „kulturi“ vklanjam kot — evnuhi pred sultanom, ali nezavedni ljudje pred oholim tujcem!

Koliko se od strani Slovencev greši po večjih mestih zoper slovensko narodnost, narodno zavest in ponos, čast, ime in — last! Pa kaj to dé nekaterim našim političnim ljudem, ki imajo záse drugo pol. prepričanje, drugim ljudem — masi — pa zopet drugo pridigujejo! . . .

Naši premožnejši in vplivnejši sloji po mestih so po največ vtr pokvarjenju in pohujšanju svoje slovenske mladine. Mladina tacihi slovenskih starišev in po tacihi mestih se vse premalo varuje in čuva in površno odgaja za naš narod. Sto in sto vzgledov potrjuje to trditev dan za dnevom.

Kako se vzgaja v gotovih narodnih krogih mladina za narodno prihodnost? Poglejte le ne koliko v te kroge! Ko otroci odrasto in prično govoriti, se že prično tudi z nemščino mrcvariti. Ko jih pošljejo stariši v šolo — uh, par let — ali pa še ne — v slovenske razrede, potem pa v nemške zavode, srednje šole in institute. Ko pridejo do visokih šol, e, tedaj so pa že toliko dresirani in politirani z nemško odgojo in kul-

turo, da jim gre rajše k srcu pajdaštvo nemških gigerlov, nego revnejših slovenskih dijakov, i kajpak, saj ti se ne sramujejo svojega materinega — slovenskega jezika tudi v tujem mestu med tujimi ljudmi ne! Vse drugače je seveda s temi dijaki; stariši so doma veliki trgovci, posestniki, odvetniki, višji državni uradniki in drugi funkcionarji, kojih polovičarskega narodnjaštva bi ne smel doma seveda nihče kritikovati, kojih jezik, šege, noša, občevanje in delovanje pa je vse prej nego narodno, najbolj rado le — nemškutarsko, v sramoto slovenskemu narodu in njih otrok, ki so — polovičarsko vzgojeni — tudi v mladosti postali že — polovičarski značaji!

S tako vzgojo svoje mladine se slovenskemu narodu ne množi naraščaj, pač pa odteguje ozir. pokvarja, in gorje nam, če bomo navezani Slovenci kedaj na take polovičarske „može“!

Slovenski stariši po mestih in trgih, ki pošiljate svoje otroke v mestne šole, ne dajte si gledé šolske izomike trobiti na ušesa po tiste vrste ljudeh, ki vam priporočajo že za otroke tiste nemške in ponemčevalne učne zavode, v katerih se mrcvarijo s tujim jezikom, potem pa v srednjih šolah zaradi teh grehov škodo trpe, ko je plačevati semester za semestrom šolnino, marveč dajte svoje otroke v slovenske šole, vzgajajte jih doma rodu, starosti in namenu primerno, pa boste imeli kedaj koristen zarod, sebi v čast in korist kakor tudi slovenskemu narodu, čegar del ste tudi sami!

Po konfiskaciji druga izdaja. Celjske novice.

(Zaplemba.) Današnje številko „Domovine“ nam je zaplenilo c. kr. državno pravdnistvo zaradi treh mest v uvodnem članku „Sedaj vemo — od kod ta sapa!“ ter zaradi domače notice „Že jeden, ki se ne boji!“ Na prvih zaseženih treh mestih smo omenjali stvarno, kako si imamo novodobno prakso konfiskacij slovenskih listov s stališča našega narodnega položaja tolmačiti; nadalje smo hoteli pojasniti zapopadek zaplenjene notice v štev. 2. „Domovine“. Vsega, kar smo pri tem občutili ter imeli v peresu, seveda nismo niti zapisali, kar znači že stavek za prvim zaseženim odstavkom „Več povedati pa ne smemo!“ — Vendar smo po nazorih državnega pravdnistva že preveč povedali. Potrkali bomo za pojasnilo nekje višje. — Zasežena domača notica pa navaja tako brez vsake strasti, da, suho dejstvo, kako je tukajšnji nemški list „Deutsche Wacht“ sprejel imenovani dokaz pravosodnega ministra; na jednom mestu citirali smo celó le tam citani stavek

dodal: „Toda jaz sem to kazen zaslužil, ker sem lahkomišljeno zapustil domovino in stariše;“ in znovič si je očital ta svoj odhod v Ameriko, toda bilo je že prepozno.

Janko ni sedel v ječi namenjeni za zločince; imel je čedno in snažno sobico, dobro postelj ter vse lepo redno, toda . . . toda bil je zaprt in obdolžen zločinstva! . . . Grozen je bil njegov položaj. Sreča, da ni trajal dolgo: že tretjega dne je prišel oni uradnik ter dejal:

„Tvoj gospodar se še ne zaveda ter gotovo umre, toda oni zločinec je prišel k zavesti ter povedal, da si nedolžen; torej si prost.“

Janku toliko da niso prsi počile od veselja. „O Bog“ — mislil si je, — kako kmalu si javno poplačal moje delo usmiljenja nad ranjenim zločincem.“ Hotel je takoj oditi v mesto, toda uradnik mu reče:

„Počakaj fant, ne bodi tako nagel, pojdi v pisarno, ker pripeljali so iz gozda ostalo gospodarjevo prtljago, nemara je tam kaj tvojega, pa to lahko vzameš s seboj.“

Janko je šel v pisarno, poiskal tam svojo obleko in perilo ter je vzel.

„Kaj mi je sedaj početi?“ mislil si je . . . „Ha, zbežati hočem iz tega kraja, zbežati čim najdalje ko mi bo mogoče.“

Zmerom še je bil vročekrven.

Jel je šteti svoj denar, katerega je zaslužil na lovu ter šel na kolodvor in kupil si vozovnico do Novega Jorka.

Potovanje je trajalo poltretji dan, vozovnica je mnogo stala, toda Janko se ni mnogo zmenil za to, da mu ni ostalo mnogo denarja, ker si je mislil:

„V velikem mestu se bo dalo lahko kaj zaslužiti.“

Po svojem dohodu v Novi Jork najel si je stanovanje v hotelu ter jel se ozirati za delom. To pa ni bilo zanj lahka stvar, ker v Novem Jorku govore večinoma angleški, a on pa ni znal tega jezika.

Preteklo je nekaj dnij, dela ni bilo, a denarji so mu pošli. Janko je hodil otožen po ulici ter tako pohajkujoč začul dva gospoda, razgovarjajoča se po poljski, torej ju je ogovoril. Razgovarjajoč se z njima, ju je vprašal, če mar ne vesta za kako delo, ki bi bilo zanj primerno.

„Tu ni tako lahko dobiti delo,“ odvrne mu jeden gospod; „marsikateri izmed vas revežev pride semkaj, misleč si, da tu nakrat postane bogat, med tem pa je treba tu težko delati, ako se sploh najde delo, katero pa tu ni lahko dobiti.“

„Jaz nisem mislil na bogastvo, ki sem odhajal semkaj,“ odvrne Janko.

„A čemu si tedaj prišel?“ vpraša oni začuden, „saj radi zabave ljudje semkaj ne hodijo.“ Po teh besedah jel je izpraševati Janka po vzroku, ki ga je prived v Ameriko.

Janko mu jame pripovedovati in ko konča, reče mu oni gospod.

„Ne čudim se, da si v svoji mladosti, ko človek še ne pozna potrpežljivosti, zbežal od onih, ki so te po krivem dolžili ter tvojim besedam niso verjeli, toda znaj pa tudi to, da je bil tvoj odhod zelo nespameten. Bolje bi bilo ostati med svojci ter jih s poštenim življenjem prepričati, da so te krivo sodili, kajti s tem, da si odšel semkaj, si le še pomnožil njih sumnjo. Sicer pa bil bi že lahko poginil med sužnji onega Španjolca in niti sedaj ne veš, kaj te še čaka. Toda pridi k meni čez nekoliko dnij, ali čez jeden teden, nemara ti med tem časom najdem kako delo.“

„Lahko je komu povedati čez jeden teden, toda takemu, ki ima ta teden ob čem živeti; toda jaz že včeraj ves dan nisem imel ničesar v ustih, tudi danes je že poldan, kako naj torej čakam ta teden? Svojo drugo obleko in perilo, katero imam, moral bom prodati ter plačati prenočišče, sam pa . . . kaj pa sam?“ mislil si je. „Sam, bom moral bržkone skočiti v morje,

— ki ni bil zaplenjen — ter nam gotovo ni bilo na mislih kakršnokoli hujskanje. Naš list prebolel je že marsikateri udarec, preživel še bo tega. Toda izbrati si bomo morali drugačen zakonit pot za pritožbe zoper take nedoumne slučaje konfiskacij, ker dosedajni ne pomaga nič.

(Častna svetinja za 40letno zvesto službovanje) se je priznala: prečastnemu g. kanoniku in župniku Karlu Gajšek v Dobrni; č. g. župniku in dekanu Matevžu Stoklas v Braslovčah in č. g. vmirovljenemu župniku Blažu Dolinšek na Frankolovem; vmirovljenemu nadučitelju g. Josipu Zdolšku v Gaberjih in uradnemu slugi pri inženerski sekciji južne železnice na Zidanem mostu, g. Václavu Reischel.

(Častno odlikovanje.) Superijor čč. oo. lazaristov sv. Jožefa pri Celju, g. Janez Macur, je dobil od sv. očeta častni naslov „missionarius apostolicus“ (apostolski misijonar) za njegovo 25letno neumorno delovanje po misijonih.

(Poročil se je) dne 6. t. m. g. Karol Vanič, trgovec v Celji, z gospodično Angiolino Lininger iz Maribora. — Dne 8. t. m. pa se je poročil g. Karl Verstovšek, c. kr. gimn. profesor v Mariboru, z gospodično Pavlico Zwierzina. Da bodo srečni!

(Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj) zborovalo je dne 2. t. m. v okoliški šoli v Celji; to pot zbralo se nas je 35 tovarišev (ic), koje je društveni predsednik pozdravil prav pri srčno. Na to so odpeli pevci dve krasni pesmi. Z veliko radostjo beležim, da je vstopil v naše kolo zopet nov podporni ud, namreč g. Mihael Zabukošek, uradnik c. kr. cinkarne, s pristojbino 1. goldinarja, č. g. A. Kos, župnik pri Sv. Martinu v Rož. d. je pa poslal po društvenemu tajniku letnino za tekoče leto. Živela! vrla prijatelja slovenskega učiteljstva in šole! Gosp. predsednik naznanja društvnikom, da je izšel nov ukaz glede kvinkvenij. Večkrat se je dogajalo, da je disciplinarno prestavljen učitelj zgubil pravico do kvinkvenij, tako, da je smel še-le čez 3 leta zanjo prositi; sedaj pa nima niti jednega leta zgubiti. Tov. Šmorancer je poročal jako temeljito o zadnjem „Lehrerbundovem“ zborovanju; slišali smo podatke, o kojih nismo čitali v nobenem časopisu. „Lehrerbund“ ima odslej samo 12 udov v vodstvu ne pa 16, kakor poprej, (3 iz plenuma, 3 iz Zg. Štaj., 3 iz Sr. Štaj. in 3 iz Sp. Štaj.) in vsak član ima svojega namestnika. Vpeljava narodnih sekcij se je ovrгла. Dne 19. t. m. vršil se bode v Celji shod vseh slovenskih štajarskih učiteljev; če bi se pa sklical deželni zbor še-le v drugi polovici marca, ima se vršiti ta shod 5. marca t. l. Apelujemo na požrtvovalnost in stanovski ponos, da se bode slovensko učiteljstvo častno odzvalo. — Tov. Šmorancer je stavil sledeče predloge: 1. da bi se nabirali naročniki za „Popotnik“ in „Lehrerzeitung“, 2. da bi se preosnoval „Popotnik“ ali pa „Učiteljski tovariš“ v šolsko-

političen list in 3. da bi se gospodarski program razširil tudi na Štajarsko na korist slovenskemu učiteljskemu konviktu v Mariboru.

(Maškarada „Celjskega Sokola“), katera se bode vršila, kakor smo že naznanili, prihodnjo nedeljo v „Narodnem domu“, obeta biti sodeč po obširnih pripravih in živahnem zanimanju jedna najlepših predpustnih veseljc. Odbor je vabila ravnokar razposlal in s tem uljudno prosi, naj se mu ne zameri, ako se je pri razpošiljanju vabil kdo prezrl, kar je pri tolikem številu vabil prav lahko mogoče. Kdor povabila ni dobil in se želi vdeležiti maškarade, naj se oglasi za vabilo pri odboru. Vstopnice se dobivajo v „Narodnem domu“ in v trgovini gospoda Drag. Hribarja, proti izkazu vabila, katera se glasijo na ime. Vse brate člane in častite ude celjskih narodnih društev ter narodne obitelji, kakor tudi čislane narodne rodbine iz okolice še enkrat uljudno vabimo k tej maškaradi in pričakujemo, da se bodo našemu povabilu odzvale v mnogobrojnem številu, da se pri maškaradi radujemo par uric v neskaljenem veselju na predzadnji letošnji predpustni zabavi. Odbor.

(Zabavni večer „Celjskega pevskega društva“) utegne biti jako zanimiv. Kakor smo že zadnjič omenili, svirala bode pri plesu celjska narodna godba, ki se je v svojem kratkem obznanju občinstvu zelo priljubila. Odboru posrečilo se je dobiti tudi dobro znanega pevca kpletov g. Perdana, ki se je pred kratkim med nami naselil. Istotako bode i pevski zbor nastopil v novi komični skladbi, torej nam zabave in smeja pa tudi plesa ne bode manjkalo. Pristop bode tudi maskam dovoljen, vendar se pa mora vsaka maska pred dvema odbornikoma legitimirati. Vabila so se že razposlala ter se prosijo vsi oni častiti rodoljubi, ki bi morda po pomoti vabila ne prejeli, da se blagovole pri odboru zglasiti. Na veselo svidenje na pustni torek v „Narodnem domu“!

Spodnje-štajarske novice.

(Imenovanje.) Deželni odbor štajarski je imenoval g. Anton Stieglarja, učitelja na mariborski vinarski šoli, dež. vinogradnim komisarjem. Isti je sicer strokovnjak, a ker ne zna besedice slovenske, bo štajarskim vinorejcem le nepotrebna „kljuka“. Tako se ozira naša deželna vlada na Slovence!

(Osebnosti.) Gospod Karol Sprung, evidenčni substitut v Ljutomeru, imenovan je geometrom v Ljutomeru. G. Prostoslav Gela, davčni praktikant, je pridržen k davčnemu nadzorniku v Ljutomeru, in na njegovo mesto pride praktikant Anton Jurgel z Laškega.

(Pri Sv. Martinu v Rožni dolini) snujejo bralno društvo; to bi že lahko davno imeli, če bi bila vlada potrdila predložena pravila, koja so bila že pri treh različnih društvih potrjena. Za različne kraje različna mera!

(Iz Teharjev.) Minulo nedeljo, dne 5. svečana t. l. imelo je „Kat. slov. politično društvo Teharje“ v gostilni gosp. Cajhna svoj letni občni zbor. Vdeležba se sme povoljna imenovati, vključno temu, da je pozneje marsikdo rekel: jaz bi bil tudi prišel, le vedel nisem, da se zborovanje vrši. Iz poročil tajnika, blagajnika in knjižničarja poizvedeli smo, da je gmotno stanje društva dobro in da si društvniki niso pridno izposojevali knjige in časnike in da niso pridno zahajali v društveno sobo. Mogoče bode v prihodnje bolje, ker se društvena soba prestavi na bolj prilično mesto. Volitev odbora pa je dala sledeče: č. g. J. M. Kržišnik, predsednik; g. Jože Rebov, župan podpredsednik; g. L. Šah, tajnik; g. A. Preskar, blagajnik; Janez Jezovšek, knjižničar; Ignacij Cajhen, Jože Šušterič, Štefan Šuhl in Franc Štor pa odborniki. Namestnikom so bili izvoljeni: gg. Zabukošek Miha, Grobelnik Miha, Trebičnik Ivan in Jakob Šoško; pregledovalcem računov pa: Miha Koštomaj, Martin Hajšek in Franc Senič. Gosp. dr. Karlovšek iz Celja govoril in razlagal nam je civilni zakon, in sicer pogodbe. Gosp. govornik podajal je svojo stvar tako zanimivo in jasno, da ga je pač lahko vsakdo razumel. Največ veselja nam je pa s tem naredil, ko nam je obljubil, da zopet pride kedar bomo zborovali in da bode vedno rad prihajal k našemu društvu, ako mu bodo le okoliščine pripuščale. Živahni „živijo“-klici in ploskanje bilo je koncem njegovega govora. Za kratek čas in smeh nam pa je bila šaljiva dražba različnih reči, kar je blizu 20 kron v društveno blagajno dalo. Prihodnje zborovanje bode menda meseca marca in sicer v šoli. Gosp. dr. Karlovšek govoril bode o testamentih.

(Iz Teharjev) nam pojasnujejo, da naša notica v 3. številki t. l. gledé cerkvenega ključarja, ni popolno točna. Dotični mož je spoštovana oseba in je bil tudi to pot jednoglasno izvoljen za ta častni posel. Mi radi popravimo to vest in prosimo, da nam naši poročevalci vedno le resnico poročajo.

(„Olikan železniški uslužbenec.“) Na dotično našo poročilo se je oglašil eden s — pravkom. Toda nič ne kaže, da bi bil to isti, katerega smo imenovali mi. Mi smo pisali o čudnem obnašanju nekega nemškega železniškega uslužbenca (paznika) iz Žalca z imenom Werchowinnig, a oglašil se nam je „Jože Verhovnik, poduradnik pri Sv. Petru“. Ker je gotovo več železniških uslužbencev z imenom „Verhovnik“, ki pa gotovo niso vsi jednako „olikani“, imeli bi preveč posla, da bi vsakega oprali, kateremu baš kaj — vest očita.

(Vabilo) k plesnemu venčku, katerega priredi „Narodna čitalnica“ na Vranskem na pustno nedeljo, dne 12. svečana t. l. v svojih prostorih v gostilni „Slovan“. Med plesom nastopi „gledališka družba iz Novega Sada“, in uprizori, potujoča k svetovni razstavi v Pariz, tu na Vranskem gledališko igro s petjem „Šolski nadzornik“.

da bi se mi ne zbudila želja krasti, ali prositi miloščine.“

Tako pomiljavajoč je dospel domov, zavezal v culjo, kar je imel najboljšega ter šel ven, da bi to prodal. Ko je šel čez ulico, srečal je neko žensko, ki mu je radovedno zrla v obraz. Janko je nehoté dvignil oči ter obstal.

„Jožefova!“ je zaklical, „ali je mogoče?“

„Janko!“ zakliče Jožefova. „O moj Bog, ne bila bi te spoznala, ko bi me prvi ne bil ogovoril. Nekako znan si se mi zdel, toda težko te je bilo spoznati, ker si se močno spremenil. Ha, saj je že četrto leto, kar te nisem videla! Nū, povej mi, povej, kaj tu delaš?“

„Oh, Jožefova, kako je Bog dober, da mi je vas poslal, kajti nikdar nisem potreboval tako vaše pomoči kakor sedaj. Toda pojdite v moje stanovanje, pa vam vse povem in tega je mnogo.“

„Kake pomoči potrebuješ?“ vpraša Jožefova, „ko pa ne izgledaš slabo; pa tudi oblečen si čedno.“

„Tako, takoj, samo počakajte, da prideva domov, pa vam to povem, kajti tako čudne reči se godé z menoj, da se mi kar vrti v glavi in sam ne vem, kaj mi je početi.“

Ko dospeta v htel, vpraša Jožefova:

„Tukaj torej prebivaš, Janko? Jaz dobro poznam to hišo, ker sem jedno leto tu služila za perico. Toda popelji me v svojo sobo.“

Stopila sta v sobo ter jela izpraševati drug drugega brez reda, ker sta oba nakrat hotela izvedeti vse dogodke poslednjih treh let. Naposled sta si povedala vse in Jožefova je končala tako-le:

„Ni ti treba prodajati svojih rečij, ker me tukajšni služabniki in hišni gospodar dobro poznajo, pa sem jim lahko porok, ali pa jaz plačam zate. Kar pa se tiče dela, mogoče, da te kar v tem htelu sprejmejo, ko jaz gospodarja poprosim, ker tu se pogostoma menjajo služabniki; samo to je slabo, da ne znaš angleški.“

Šla sta k gospodarju in zares na priprošnjo Jožefove je dobil Janko delo, za katero je imel hrano in stanovanje, toda nikakega plačila. Janko je bil s tem zadovoljen, ker je vedel, da ni neobhodno potreben ter so ga le iz ljubavi sprejeli dotlej, dokler druge službe ne najde.

Minili so dnevi in tedni. Janko ni našel druge službe, a vendar je imel roke otekle od dela, kajti osnažiti od petnajst do dvajset parov čevljev vsako jutro, to ni nikaka šala, poleg tega pa je bilo treba dirjati po cele dni z bremenom po stopnicah celo v peto nadstropje.

„Čemu hodijo semkaj naši, čemu?“ mislil si je. „Ko bi me oni tu videli, pa bi gotovo sto-

teri izmed onih, ki se semkaj spravljajo, ne odšel iz doma.“ Pritožil se je nekekrati tudi Jožefovi nad težkim delom, ona pa mu je dejala:

„Čudne reči res pripovedujejo pri nas ljudje o tej Ameriki! Nekateri jo vse preveč hvalijo, drugi preveč grajajo, kakor bi ne hoteli povedati resnice. Kajpada, resnica je, da so našli tu nekdanji mnogi srečo, torej so tudi Ameriko razkričali za srečen kraj, toda sedaj — Bogu se usmili! Marljiv rokodelc ima tu zmerom dober zaslužek; bogat in razumen gospodar tudi ne stoji slabo, toda takim ni treba iskati Amerike, ker tem se godi dobro povsod. Toda kdor pride sem z malim denarjem, ali celo brez cvenka, ta pride v nič in bolje je zanj, ako umre na poti predno semkaj pride... Ljudje kriče: Amerika, Amerika! Ko bi pri nas tako delali, kakor morajo tu delati, ko bi pri nas tako štedili, kakor morajo tu štediti, prislužili bi si tudi pri nas toliko kakor tukaj. — Poskusila sva tudi midva z možem obdelovati polje, ker sva še nad tri sto goldinarjev imela s seboj, in dasiravno sva delala težko, vendar sva prišla ob vse in evo jaz služim v mestu, Jožek pa služi za hlapca sto milj oddaljen od tod in še huje se nama godi, kakor takrat, ko bi služila kje v domovini.“

(Dalje prihodnjič.)

— Začetek plesa ob 8. uri, začetek igre ob 9. uri. Kostumi se želijo. Vstopnina 30 kr. za osebo. Ker je čisti dohodek namenjen nabavi novega gledališkega odra, se preplačila hvaležno sprejemajo. — Posebna vabila se ne razpošiljajo. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(V Braslovčah) so imeli dne 5. t. m. veselico z maškarado, ki se je tako dobro obnesla, kakor gotovo še nobena veselica v Braslovčah. Prišli so cenj. gostje iz vseh večjih krajev, a manjkalo je taci iz Vranskega in Mozirja, kateri trgi se sicer tako radi medsebojno podpirajo.

(Pridite Slovenci!) v mnogobrojnem številu v Rečico 12. t. m. Tamburaši in pevci vas bodo razveseljevali; sv. Ciril in Metod pa hočeta vas lepo obdariti z raznovrstnimi dobroti, da se širi in krepki slovenska zavest.

(Iz Gornjegograda.) Zadnji čas se je pisalo, da je železniško ministerstvo dalo dovoljenje, meriti železniško progo Polzela-Vransko-Kamnik. — Kaj pa Gornja savinjska dolina, bi-li tebi ne prijala železna kača? O, da, da — še jako potrebna si je! Lesna obrt, steber in obstanek tvoj, peša vidoma, ker izvoz po vodi trpi veliko škodo odkar so poplavlili Hrvatsko z bosanskim lesovjem. Treba bo preobrata v tej zadevi in ravno železnica bi nam b'lo sredstvo, s katerim bi se moglo pomoči. — Mnogo ima naša dolina podzemeljskih zakladov; železnica bi gotovo povspesila, da bi se vroča želja tukajšnjega ljudstva, premogokopna jama in rudniki, odprli. Imeli bi ljudje doma zaslužek in ne bilo bi se treba seliti v Ameriko, kar se žalibog ravno sedaj tako gostoma dogaja. Zelo vstreženo bi bilo tudi drugi trgovini, če bi naša naravna lepa dolina imela zvezo s Kamnikom. Torej vplivni možje, posebno pa tudi naš okrajni zastop, uvažujte to vprašanje in potegujte se za to železnico Rečičkavas Gornjigrad Kamnik.

(Bralno društvo na Ljubnem) ima občno zborovanje v nedeljo, dne 12. svečana t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni g. Alojzija Klemenšek s sledečim vsporedom: 1. Volitev novega odbora. 2. Predavanje o društvenem življenju. 3. Predavanje o sadjereji in nekoliko o živinoreji. 4. Sprejemanje novih udov. 5. Nasveti. Zvečer gledališka predstava „Bob iz Kranja“.

(Podučno zborovanje v Jurkloštru.) Kršč. socijalno politično društvo „Naprej“ v Celju skliče javni shod s poučnim predavanjem v nedeljo, dne 19. svečana v gostilno g. župana Šmita v Jurkloštru. Razven političnega stanja razpravljalo se bo največ o kmetijskih vprašanjih.

(Iz Zoffovega kraljestva) se nam pritožujejo, da poznajo v Slov. Gradcu pač slovenske občine šoštanjskega okraja, kadar je treba sestaviti imenik davkoplačevalcev, pri sestavljanju imenika porotnikov pa jih prezrejo. Zoffov prednik je pač še najšel tudi v omenjenih občinah dovolj zmognih mož, dočim se sedaj kar sedem slovenskih občin prezre.

(Zopet jeden manj — nepotrebnih!) Konjski trgovec in po sili Nemeč Hugo Tetitschegg se je „ponesrečil“ ter je razglasilo celjsko okrožno sodišče o celem njegovem posestvu konkurz. Polagoma drug za drugim — lahko noč!

(Žice.) Pri zborovanju bralnega društva dne 22. m. m. se ni zbralo toliko ljudstva, kakor pri zadnji seji. Za prednašanje pa so bili zelo hvaležni. Bralno društvo podpira sedaj edino le č. g. župnik Zabukošek. Blagemu zlatomašniku ni družega na srcu, nego le prid njemu izročeni župljanov. On ne podpira veselice — teh se tudi ne udeležuje, pač pa gleda, da ljudstvo dobre, koristne časopise in knjige prebira. Bog nam ga ohrani še mnoga leta!

(Stanovsko pri Poljčanah.) Krivo je bilo poročilo, da bi bila naša občina imenovala č. g. kaplana A. Lajšica svojim častnim občanom. Takšen predlog je stavil edino nek zagrižen naš nasprotnik. Vsi drugi odborniki smo bili proti predlogu, a to le vsled tega, ker bi se osmešili, ako bi kaj tacega storili še le po preteku celega leta. Taka zakasnitev bi bila za g. Lajšica vsakakor žaljiva, a še bolj žaljivo zanj bi bilo dejstvo, da je takšen predlog izišel edino od našega narodnega nasprotnika. Kaj tacega bi gotovo ne veselilo imenovanega gospoda.

(V Studenicih) je priredilo ondotno „Bralno društvo“ dne 22. m. m. dobro obiskovano in

vrlo posrečeno veselico. Jako dobro je pel moški zbor vse točke, najbolj pa je še ugajala Schneiderjeva „Avstrija moja“. Igrali „Srečno novo leto“ in „Pol vina pol vode“ bili sta istotako dobro in s splošno pohvalo izvajani. Razven že priznanih dobrih diletantin in diletantov, kakor sta gđni Majhenova in Ranerjeva ter gg. Koropec in Žolnir, nastopil je tokrat prvič g. Kokl v popolno priznanje. Hvala vsem, odzovite se tudi prihodnjič!

(Čitalnica v Šmarji pri Jelšah) priredi v soboto, dne 11. t. m. v gostilni g. Karola Jagodiča veselico s plesom. Svira polnoštevila domača godba.

(Slovensko kat. pol. društvo na Slatini) imelo bode v nedeljo, dne 12. svečana t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni g. Franca Ogrizeka pri Sv. Križu svoj redni letni občni zbor, pri katerem bode imel sedajnemu položaju Slovenec primerni govor blagorodni gospod dr. Franc Jurtela. — Po zborovanju vrši se ravno v isti gostilni veselica s petjem in godbo, h kateri se gosti od daleč in blizu najljudneje vabijo.

(V Artičah) je širila nekaj časa „nemško idejo“ neka tuja učiteljica. Ker pa menda le ni bilo dovolj vspeha, preselila se je vendar od tam vsled — nezdravega podnebja. Sploh še trpijo Artičani marsikatero spako na svojih slovenskih tleh, ker se jim nič ne gabi napisi „Nach Stole (mesto Zdoles) und Widem“, „Dorf Artitsch“ itd. Občina še vedno ni sklenila prošnje za slovensko nadsodišče in vsučilišče; celó toli potrebnemu razširjenju domače šole se zoperstavljajo. Nekaj več naprednega duha bi bilo pač dobro!

(Kmetijsko bralno društvo v Majšpergu) priredi v nedeljo, dne 12. svečana t. l. veselico s petjem, godbo in gledališčno igro: „Eno uro doktor“. Začetek po večernicah. K obilni udeležbi vabi najljudneje odbor.

(Vremenska postaja na Cvenu) beleži v mesecu januarju: Povprečna toplina 25° C za 32° več, ko lani. Najvišja toplina 12° C dne 20. ob 2. h. p. m. Najnižja toplina 6° C dne 6. ob 7. h. a. m. Največ padavin 200 mm. dne 2. Svota padavin 229 mm. Število dni s padavinami 5, s snegom 2. Povprečna oblačnost 69. Snežene odeje ni.

(Od Kapele.) Naše bralno društvo imelo je dne 29. januarja t. l. svoje glavno zborovanje iz katerega povzamemo, da to društvo v preteklem letu nikakor ni hiralo, kakor je to v zadnji številki priljubljene nam „Domovine“ nek prepričljiv dopisnik omenil, pač pa je doseglo tako lepe vspehe, kakor do zdaj še nikoli; in to po lepem složnem delovanju v tej meri, da so samo dohodki pri veseliceh znašali čez 80 gld. Pa tudi v duševnem oziru nismo nazadovali, ker toliko časopisov in knjig, kakor v preteklem letu, še se do sedaj nobeno leto ni izposodilo. Zato pa rase tudi zanimanje za to prekornostno društvo od leta do leta, in tudi za tekoča leto smo zabeležili lepo in častno število udov, ki so si izbrali ta-le odbor: č. g. Iv. Zdravec, kaplan predsednik; g. Jak. Zemljič, velepos. v Radincih podpredsednik; g. Mat. Kolar, veleposestnika sin v Hrastju tajnik; č. g. Mart. Meško, župnik blagajnik; g. Jože Golob knjižničar in g. Jak. Mir, stavb. tehnikar kot odbornik. Kakor do sedaj, tako še si tudi hočemo z naprejem prizadevati v složnem delovanju probuditi narod in zatreti sovraga čim preje. „V složnem delu pogumno naprej!“

(Politično in gospodarsko društvo s sedežem v Ljutomeru) priredilo je dne 29. januarja 1899 občno zborovanje pri Kapeli v gostilni g. R. Horvata. Tega zborovanja udeležili so se domači kmetijski možje prvič v prav obilnem številu, in tu tudi temeljita predavanja požrtvovalnih gg. govornikov vseskozi pazljivo poslušali, pa gotovo tudi v svojem srcu ohranili, ker glasna želja vseh je bila ta, da se enaki shod pri Kapeli v nedolgi dobi zopet priredi.

(Posojilnica v Gornji Radgoni) imela je leta 1898 prometa 129.431 gld. 50 kr., torej za 29.258 gld. 18 kr. več kot 1897. leta. Zadržnikov šteje 448. Hranilnih vlog ima 94.918 gld. 26 kr., izposojeno pa 117.550 gld. 3 kr. Rezervna zaklada znašata več kot 8000 gld. V obče kaže cel računski sklep za preteklo leto 1898 lep na-

predek in zaupanje med ljudstvom rase od dne do dne. Le tako naprej z združenimi močmi!

(Ravnatelj vinarske šole v Mariboru — pruski veščak.) Ravnatelj je imenovan novi ravnatelj za vinarsko šolo v Mariboru. Pa dasi se je za to mesto potegovalo dovolj slovenskih ali vsaj slovenščine zmognih strokovnjakov, dobil je mesto ravnatelja na zavodu, ki je namenjen edino slovenskemu kmetovalcu, nek Friderik Zweifler, dosedaj strokovni učitelj na sadjarski in vinarski šoli v Geisenheimu ob Renu na Pruskem. Sedaj bo spodnještajarski kmet enkrat zveličan, ko se bodo njegovi sinovi učili v Mariboru saditi in negovati — pruske fige in tikve.

(Izvanakad podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gradcu) priredi zabavni večer v ponedeljek, dne 13. svečana t. l. s prijaznim sodelovanjem sl. tambur. zborov društva „Hrvatska“ in sl. sloven. pevskega zbora. Vspored: 1. Hr. Volarič: „Novinci“, moški zbor. 2. V. G. Brož: „Posavska šuma“, tamburaški zbor. 3. F. Gerbič: „Pred slovesom“, moški četverospjev. 4. V. G. Brož: „Vienac slovenskih pjesama“, tamburaški zbor. 5. F. H. Sattner: „Zjasni zvezde mu temne“, moški zbor. 6. Mayer Farkaš: „Hrvatsko kolo“, tamburaški zbor. 7. Gj. Eisenhut: „V naravi“, moški zbor. Prosta zabava. Lokal: „Annensäle“. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina: za osebo 50 kr., za dijake 30 kr.

(Nova lovska postava) je odobrena ter stopi s 14. t. m. v pravomočnost. Načrt tega zakona, kakršnega je dež. zbor štajarski lansko leto tudi odobril, prinesli smo dobesedno v dotični naši lanskim številki. Največje vrednosti v novem zakonu sta §§ 5 in 6. Prvi dovoljuje političnim oblastem, da dajo na predlog katere občine zmanjšati število divjačine, a § 6 daje vinorodnim občinam pravico popolnega iztrebljenja škodljive divjačine, osobito zajcev. Seveda je k temu treba dovoljenja politične oblasti.

Poziv.

Leta 1900 otvori se v Parizu veličanska svetovna razstava.

Odkar svet stoji, se nikdar ni v enem stoletju znašlo toliko novih znajb, se ni izvršilo toliko umotvorov, in vednost tolikanj napredovala, kot v sedanjem stoletju. Parni stroj je omogočil promet na morju in suhem in najbolj oddaljene narode drugega drugemu približal. Električna pokorno služi človeku, opravlja tiho in mirno najtežja dela, razsvetljuje temo, prinaša glas prijateljev iz daljnih krajev na naše uho. Brzjavna žica obsega vso zemljo in razna novosti prinaša od enega konca sveta do drugega. Daljnogled in drobnogled sta prodrla globoko v skrivnosti narave; kemija nam kaže sestav raznih snovi in premnogo zagonetk nam je postalo očitih. Brezštevilno tovarno izdeluje najbolj mnogovrstne izdelke ter jih oddaja človeku v porabo. Karkoli je človeški um v teku novega časa znašel, skritega odkril, temnega pojasnil, vse to se nam kaže na svetovni razstavi.

Svetovna razstava nam kaže napredek posameznih narodov, njihove izdelke in napeljuje druge narode k tekmovanju. Ona proučava posameznika o skupnem napredku, o čemur bi se človek na drug način nikakor ne mogel proučiti.

Svetovna razstava l 1900 ima nalogo k zaključku 19. stoletja omikanemu svetu podati vse karkoli je človeški um v zadnjem stoletju novega znašel. Umevno je torej, da je zanimanje za to razstavo po vsem svetu občno.

Razna društva so se že ustanovila z namenom, posameznikom olajšati potovanje na razstavo, preskrbeti primerno stanovanje, veččega vodnika, zlasti onim, ki niso kos francoščini.

Brezdvomno je tudi med našim slovenskim narodom mnogo razumnikov, ki si želijo razstavo ogledati, toda marsikdo si morda ne upa radi neznanja francoščine in radi drugih neprilik na tuje.

V ta namen se je osnoval podpisani odbor, ki hoče oskrbeti udeležencem primerno stanovanje in veččega vodnika v Parizu in na razstavi.

Kdor bi se torej hotel udeležiti skupnega izleta Slovencev na pariško svetovno razstavo, naj se blagovoli oglasiti pri podpisane pripravljalnega odbora tajniku, g. kanoniku Sušniku; denarne pošiljke pa naj se naslovljajo na blagajnika g. c. kr. notarja Ivana Plantana.

V Ljubljani, dne 27. jan. 1899.

Pripravljalni odbor za obisk pariške razstave: Predsednik: Ivan Hribar, župan dež. poslanec, itd. Podpredsednik: Ivan Murnik, cesarski svetnik, dež. odbornik itd. Tajnik: Ivan Sušnik,

kanonik dekan. Blagajnik: Ivan Plantan, c. kr. notar, občinski svetnik itd. Odbornik: dr. Valentin Krisper, odvetnik, občinski svetnik itd.

Pogoji: Cena za vožnjo tje in nazaj z vsemi potrebščinami na poti in v Parizu znaša, ako se tekom l. 1899 vplača, 250 gld., l. 1900. pa 260 gld. Vplačuje se lahko v mesečnih obrokih po 15 gld., v četrletnih obrokih po 45 gld., v polletnih po 90 gld., ali pa tudi vsa vsota naenkrat.

Čas potovanja določil se bo pozneje, posebno, ako bi nameravali Slovenci korporativno v imenu slovenskega naroda nastopiti in obiskati razstavo.

Vse popotovanje ima trajati približno štiri tedne.

Popotovalo se bode kolikor mogoče po dnevi, da bode potovalcem mogoče ogledati si tudi druge kraje in mesta, skozi katere se bode potovalo.

Vsakteremu udeležencu se izroči brezplačno načrt pariškega mesta in razstave s programom potovanja.

Za potrebno hrano, prenočišča, voditelja, sploh za vse, kar se na potu potrebuje, skrbi odbor. Troškov med potjo nimajo udeleženci nikakih, razun ako si hoče kdo sam svojevoljno kaj kupiti.

V Parizu: Vdeležencem se odkažejo v hotelih stanovanja, in sicer kolikor mogoče vsakateremu lastna soba; le družinam se dajo skupne sobe.

Zajuterk, kosilo in večerja so skupni. Vdeleženci si ogledajo v manjših skupinah in pod vodstvom večjih voditeljev najzanimivejše predmete, galerije, muzeje, itd. v mestu in razstavi.

Nikdo ni navezan na družbo; vsakdo se lahko, ako mu je drago, od nje oddalji.

Na željo udeležencev se bode ogledala tudi mestna okolica.

Druge slovenske novice.

(Častnim meščanom) je imenoval občinski odbor v Novem mestu predsednika ondotnega okrožnega sodišča, g. Jos. Gerdešiča.

(Imenovanje.) G. Luka Jelenc, nadučitelj v Št. Juriju pri Kranju imenovan je učiteljem na I. mestni deški šoli v Ljubljani. — Nadučiteljsko mesto na deški šoli v Kamniku je dobil gosp. Ivan Okorn, učitelj v Trzinu.

(Premeščenje vojaštva.) Iz vojaških krogov se čuje, da bodo po jesenskih voj. vajah med drugim prestavljeni: 17. pešpolk iz Celovca v Gradec, 7. pešpolk v Ljubljano, 27. pešp. iz Ljubljane v Gorico ter še nekateri drugi.

(Glavni letošnji nabori) bodo na Kranjskem od 1. marca do 29. aprila. V Ljubljani dne 13. in 14. marca.

(Sedmi izkaz doneskov za cesarjev spomenik v Ljubljani.) Darovale so nadalje občine: Zgornja Šiška 20 gld., Ribnica 50 gld., Zagorje ob Savi 30 gld., Medvode 30 gld., Št. Vid nad Vipavo 20 gld., Moste pri Ljubljani 20 gld., Črni vrh nad Polhovim Gradcem 20 gld., Zgornje Gorje pri Bledu 20 gld. in Jesenice na Gorenjskem 20 gld.

(Zima in zdravje.) Na Kranjskem pojavile so se med šolsko mladino kakor tudi odraslimi valed nezdavega vremena razne bolezni. Dvoje šol se je moralo zapreti in s poukom prenehati. — Pivovarji in gostilničarji ne vedo kje bodo dobili potrebnega ledu, kajti z drsališči ni letos nič. Hribovje in gorati kraji so visoko zasneženi.

(Ljubljanske novice.) Ljubljansko mesto dobi v teku prihodnjih let tlakovane glavne ceste in ulice, dva nova mostova in dvoje mestnih šolskih poslopij ter državno obrtno šolo mehan. tehn. stroke. — Prihodnje dopoln. volitve v mestni zbor ljublj. bodo meseca aprila in obetajo biti letos zelo živahne.

(Ogenj v novem drž. dvorcu v Ljubljani) Dne 2. t. m. začelo je goreti v novem vladnem poslopiju. Ogenj je nastal valed neprevidnega osuševanja. Stukature in slike so močno poškovanе ter znaša škoda nad 4000 gld.

(Državna podpora) Poljedelsko ministerstvo je dovolilo kranjskemu društvu „Gospodarska zaveza“ 2000 gld. podpore v svrhu trgovske izobrazbe ter snovanja gospodarskih zadrug.

(Ravnopravnost na Kranjskem.) Odkar je zaplapolal po Avstriji nemškonacionalni plamen, vnelo se je tudi na Kranjskem v srcih raznih nemškonacionalnih uradnikov v kolikor so kot šefi v raznih uradih nastavljeni, in vsak dan dajo ti ljudje duška svojemu mišljenju pri ura-

dovanju. Kadar in kjer morejo, mrcvarijo Slovence z nemškim jezikom, zlasti ondi, koder je slovenska potrpežljivost že — oslovsko. In, ker nima vlada pred slovenskimi političnimi „voditelji“ nobenega respekta, se tudi uradniki s slovenskimi strankami dovoljujejo vse mogoče burke. Če se že na Kranjskem tako počne z nami, kaj še le zunaj Kranjske! Slovenci, postavite se takoj samooblasti povsod odločno po robu!

(Umrli je) dne 5. t. m. g. Fran Pernel, vpo-kojeni nadučitelj v Vačah, kateri si je pridobil razven v svojem poklicu tudi velikih zaslug s preiskovanjem prazgodovinskih stvari na Kranjskem. N. p. v m.!

(V Metliki) nameravajo zidati pravoslavno cerkev, ker je naraslo število prebivalstva grškega veroizpovedanja.

(Slovenski talent.) Karlov trg na Dunaju nameravajo umetniško preurediti. Na poziv od bora vposlali so mnogi strokovnjaki svoje načrte. Med vsemi pa je bil najboljši Slovenca Maksa Fabiana, ki je dobil tudi prvo darilo 2500 gld. Fabiani je rodod Primorčan.

(Konec planinske montanske družbe.) Ta družba je delovala svojedobno z velikanskim kapitalom na Koroškem. Največji rudniki in pomembnejše fužine so bile v njenih rokah. Kakor hitro pa se je podjetje širilo, tako hitro tudi sedaj pada. Po fužinah in rudnikih je delo vstavljeno, a sedaj prodaja družba vse svoje obširne gozdove na Koroškem, v obsegu 16.000 oralov nekemu veleposestniku.

(V tržaško-koperski škofiji) se dela tajno a vztrajno na iztrebljenje slovanskih duhovnikov in za nameščenje italijanskih. V to svrhu obstoji v Kopru celó društvo, ki nosi ime svetnika, sv. Nazarija. Tržaškega magistrata vpliv je tudi, da so dobile slovenske fare v Rojanu, Barkovljah in Šklednju italijanske kaplanije. Večje občine, kakor Piran, pridržale so si celó pravico imenovati kaplana — seveda italijanskega. Na ta način se ruje s pomočjo italijansko navdih njenih duhovnikov proti ugledu škofa in cerkvenega ugleda, samo da pride irredenta korak naprej.

(Dopolnilna volitev v Gorici.) Mesto odstopivšega grofa Coroninija vrši se dopolnilna volitev v deželni zbor dne 27. t. m. Italijani podpirajo kandidature odvetnika dr. Luzzattoja. Ker pa je mož Žid, dal se bo baje pred izvolitvijo še krstiti. Laškim Židom je tedaj premenitev vere tako jednostavna, kakor komu drugemu obleči — novo suknjo.

(Gospodarska organizacija na Goriškem.) V Gorici so osnovali Slovenci „Krojaško združenje“. Pristopilo je že 80 udov s 120 deleži. Ista odpre prodajalnice suknene in drugega krojnega blaga.

(Društvo „Šolski dom“ v Gorici) je imelo do konca januarja 1899 dohodkov 23.606 05½ gld. Vsled vzdrževanja večrazrednih zasebnih šol in nove šolske stavbe pa se niti s to vsoto ne pokrivajo izdatki.

(Učitelstvo Istre in Goriške), kateremu ni bila prisojena avdiencia pri cesarju, odposlalo je te dni svoje odposlanstvo pod vodstvom drž. poslanca dr. Ant. Gregorčiča k ministerskemu predsedniku grofu Thunu in naučnemu ministru grofu Bylandtu na Dunaj. Oba ministra sta sprejela učitelje zelo prijazno, pripoznavala, da so njih želje opravičene ter povdarjala svojo naklonjenost do učiteljev. — Naj bi ne ostalo le pri — naklonjenosti!

(Za hrvatski gimnazij v Pazinu) podal je poslanec Spinčič državnemu zboru dne 31. m. m. 101 prošnjo: med temi je tudi 31 prošnja občanarjev, ki imajo italijansko občinsko upravo. V tem se menda vendar dovolj jasno kaže ljudska volja napram italijanskemu komedijaštvu!

Druge avstrijske novice.

(Državni položaj.) In zopet smo v temi negotovosti, odkar je državni zbor preložen ter se začela doba absolutizma s § 14. Kako dolgo bo trajalo to „brezvladje“, še sedaj nikdo ne vé. Mogoče da se državni zbor ne snide več pred jesenjo; gotovo pa je, da mu bo tedaj oblika povsem drugačna. Vlada bo kar najprej razrešila

nagodbo, budget in rekrutni zakon. Nagodba se misli baje potrditi s pomočjo § 14 do leta 1903, da ne bo prišla ta največja preporna točka tako kmalu zopet pred oči poslancev, nego še-le tedaj, ko se bode to strašilo več ali manj pozabilo. Pred odhodom iz Dunaja so imele še vse stranke posvetovanje gledé nadaljnega postopanja ter so izdale po svojih klubih svoje sklepe. Tudi klubi desnice so imeli takšno posvetovanje, katerega se je vdeležil tudi ministerski predsednik grof Thun in kateri je govoril gledé zveze med vlado in desnico toli tolažilno, da ostane desnica za nesljiva opora vlade i v bodoče ter se izvrševalni odsek desnice niti v brezparlamentarni dobi ne razide. Vlada je namreč obljubila, da ne bo storila med tem časom ničesar, v kar ne privoli ta odsek. — Nemci se vsled tega hudo jezé, češ, da so slovanske stranke vladne zaupnice. Kmalu se skličejo deželni zbori, katerim se baje hoče z ozirom na brezparlamentarno dobo razširiti v marsičem delokrog.

(Za češko-nemško spravo.) Deželni maršal knez Lobkovic prišel je na poziv dunajskega ministerstva na Dunaj, da se pogovori z vlado glede sklicanja češkega deželnega zbora. Istodobno se je posvetoval z vlado, kako bi bilo pričeti s pravnim pogajanjem med Čshi in Nemci. Ker pa nočejo Nemci da se to vprašanje razpravlja v dež. zboru, protivili so se pa že tudi takim poskusom v drž. zboru, je jasno dovolj, da hočejo imeti i nadalje prepire ter še take od dne do dne poostriavajo. Mnogo zakrivljajo k temu tudi nemški dijaki, ki izzivajo češko prebivalstvo po praških ulicah, a če jim kdo ugovarja, potegnejo pa iz žepa samokres. Tako je nedavno ustrelil na ulici nemški „burš“ Bieberle češkega visokošolca Linharda ter dobil za to — 3 mesece zapora. To so slabe priprave za spravo.

(Biskup Juraj Strossmayer) je praznoval dne 4. t. m. 85letnico svojega življenja. Od vseh strani Hrvatske in slovanskih pokrajin so mu došle iskrene čestitke. Bog ga čuvaj do skrajnosti človeškega življenja!

(Ogrska poslanska zbornica) se je dne 8. t. m. preložila za teden dni. Med tem časom bo vlada kovala nove naklepe za ozdravljenje krize, a opozicija pripravila se bo na poostreno nasprotovanje.

(Poštni uradniki v Bosni) so zelo nezadovoljni; oni so še edina uradniška kategorija v okupiranih zemljah, ki je podrejena v vsem, tudi gledé plače, avstrijskemu ministerstvu, dočim so vsi ostali pod zemeljsko (deželno) vlado. Bosanska dež. vlada je zvišala letos svojim uradnikom plače, pa tudi avstrijska vlada je storila isto svojim državnim uradnikom, a čuda, poštni in brzojavni uradniki v Bosni in Hercegovini so izvzeti. Tako se je zgodilo, da je bil nedavno premeščen nek poštni asistent iz Dunaja v Sarajevo. Na Dunaju je dobival vsled zvišanja plač letnih 800 gld., v Bosni pa dobiva samo 600 gld. Vsled tega si želi ta kategorija uradnikov, da se jih podredi deželni vladi.

Ogled po širnem svetu.

(V Rumuniji) je nastal zelo nevarni kmetški punt, ki ima protidinastični značaj; med kmeti se nabirajo namreč podpisi za pritožbo na ruskega carja. Na vse kraje je razposlano vojaštvo, da uduši punt.

(Pogreb bolgarske kneginje Mar. Lujize) se je vršil v Sofiji, dne 8. t. m. Na pogreb so prišli zastopniki vseh prijateljskih držav. Krsto so vzdignili na voz knez Ferdinand, vojni minister in poveljniki tistih polkov, katerih imejteljica je bila pokojna kneginja. Avstrijsko državo je zastopal nadvojvoda Salvator.

(Grof Caprivi †). Dne 6. t. m. je umrl bivši pruski kancelar grof Caprivi. Rodbini Caprivi, ki se je pisala izvirno Kopriva, so bila rodna tla na Slovenskem Štajarskem, in sicer kakor dokazujejo kronisti v Širjem pri Zid. mostu. Kot admiral baron Caprivi je nasledoval l. 1890 „železnega“ kancelarja Bismarcka, ter bil že l. 1891 povzdignjen v grofovski stan. Največjo zaslugo si je pridobil za trgovsko zvezo z Avstrijo, Italijo in Belgijo. Sicer pa ni bil na svojem mestu preveč srečen, ker je imel premnogo nasprotnikov med oboževalci njegovega prednika Bismarcka.

(Prestolonaslednik princ Saksonsko-Coburg-Gotha †). Dne 6. t. m. je umrl v nekem zdravilišču pri Meranu princ Alfred prestolonaslednik pruske zvezne provincije Saksonsko-Coburg-Gotha.

(Konferenca za razoroženje) se vrši meseca marca v Haageni.

(Dreyfusova zadeva.) Sedaj še le je zaključila kazenska kamora francoskega kasacijskega dvora novo preiskavo v zadevi Dreyfusa. Preiskava je trajala par mesecev, a končni izid se še ne razglasi tako kmalu. Njegova krivda se najbrže ne da zbrisati, vsaj tako so se glasila vsa poročila med preiskavo.

(V Španiji) se vračajo razmere naravnega vladanja. Odpravljeno je obsedno stanje, ki je bilo za časa vojne razglašeno po celi državi. V kratkem se skliče tudi parlament.

(Napad na Manilo.) Pretečeni teden navalili so filipinski ustaši po noči na mesto Manila, kjer je večja ameriška posadka. Nastal je ljut boj, pri katerem so pognali Amerikanci ustaše. Na obeh straneh bilo je več sto mrtvih in ranjenih, mnogo tudi ujetih.

(Zjedinjene države) sprejele so v senatnem zasedanju končno mirovne pogodbe med njimi in Španijo s tremi glasovi večine. To je bila skrajno sreča, sicer bi se bila vsled zadnjega napada na Manilo gotovo unela vojna z novo. Premirje je namreč bilo kaj malo varno. S tem pa še se Amerikanci niso odkrižali vseh prask z domačini na pridobljenih otokih.

Dopisi.

Z Vidma. († Nadučitelj Blaž Tramšek). Neizprosna smrt je nam pobrala blagega slovenskega učitelja-trpina. Dne 4. t. m. je namreč umrl po dolgi mučni bolezni naš vrli nadučitelj, g. Blaž Tramšek, šolnik, čegar učiteljevanje je bilo v marsikaterem obziru zanimivo. Rajnki, rojen pri Sv. Florjanu pri Rogatcu l. 1832, je začel učiteljevati že po dovršenem 15. letu, torej že l. 1847, v stari šolski dobi, ko je bilo spodnještajarsko šolstvo pod vodstvom škofa Slomškega. Učiteljeval je kot podučitelj (kantor) v raznih krajih, dokler ni prišel potem, ko je bil l. 1855 napravil drugi učiteljski izpit (ali kakor se je takrat reklo „Adjustierungsprüfung“), l. 1859 v Krško za učitelja, kjer je do l. 1872. bil edini učitelj na ondodni enorazredni deški šoli, takrat edini javni šoli v Krškem, kajti za deklice je bila takrat le privatna enorazrednica v Krškem.

Ker so bile na Štajarskem učiteljske plače po novi šolski postavi prej odredili, preselil se je rajnki l. 1872. na Videm, kjer je torej 27 let služboval, torej v vsem skupaj dobrih 51 let. Zakaj ni prej stopil v pokoj? Veselje je imel do učiteljskega stanu in pričakoval je še zvišanje učiteljskih plač. Pa tudi celo pokojnino si je bil menda še le zdaj zaslužil, ker je bil stalen v službi sicer 44 let, a kar je let služil od l. 1855 naprej do novih šolskih zakonov (do 1870), od teh se računijo pri odmeritvi pokojnine 4 leta le za 3.

In tako se je zgodilo, da je blagi rajnki bil 51 let zvest učiteljskemu stanu, torej toliko let, kolikor le malo malo kdo na Štajarskem. Rajnki je bil ljubeznjiv značaj in osobito dober oče svojim spoštovanim otrokom.

Bil je dober orglavec na Vidmu (v prejšnjih časih) in pri č. kapucinih v Krškem pa do svoje zadnje bolezni, ki ga je spravila v hladni grob. Okrboval je tudi posle občinskega tajnika in krajnega šolskega sveta na Vidmu. Bil je v poslednji dobi tudi zastopnik učiteljstva v okrajnem šolskem svetu v Brežicah.

Vsakovrstne posle so torej bili blagemu rajnkemu naložili, a vkljub temu se ni nihče spomnil, da bi ga bili o priliki njegove ali cesarjeve petdesetletnice na kakšen način odlikovali.

Pa vsaj učitelj-trpin, kakršen je bil on in je več drugih, po tem ni hrepel — želel si je, ko je bil bolan, le zdravja, a tudi tega ni več dobil. — Da je pa bil miroljuben šolnik spoštovan od vseh, to je pričal njegov prelepi pogreb minoli pondeljek.

Pogreba blagega Blaža se je udeležilo kacic 30 učiteljev in učiteljic, voditelj brežiškega okrajnega glavarstva, 2 gasilni društvi (domače in krško), krška in videmska šolska mladina ter

mnogo domačega in krškega občinstva. Spremila ga je do hladnega groba domača in sosedna duhovščina, in krški pevci so pred hišo in ob grobu peli žalostinke. Na grobu je imel kratek in ganljiv govor g. nadučitelj Mešiček iz Sevnice, ki je povdarjal, da rajnki ni imel nobenega neprijatelja, ker je bil čez vse miroljuben. Na krsto so bili položili vence poleg sorodnikov: krajni šolski svet in občina videmska, učiteljsko društvo in veliko prijateljev in znancev.

Iz Pragerskega. Dne 5. svečana 1899 se je ustanovilo tukaj društvo „Südmark“. Kar presenečeni smo bili: pristopilo je društvu 64 članov. Ni mi treba posebej povdarjati, da je polovica med temi slovenskega pokolenja. Pristopili so udje, katerih stariši in otroci ne znajo nemški, pač žalosten dokaz, kako malo zavednosti vlada v tukajšnjem okraju. Pristopila je med drugim svojega spola — pozor, ne prestrašite se preveč — tudi soproga gosp. nadučitelja Tribnika na Spodnji Polskavi. On, kateremu je izročena naša mladina, da ji vcepi čut materinega jezika v srce, on si ne upa ali neče zaprečiti, da hodi njegova soproga v nemška, nam najbolj sovražna društva. Gospodje učitelji, zapomnite si to!

Mirno smo živeli do sedaj skupaj, ali ustanovitev omenjenega društva nas mora ločiti. Od vznožja Pohorja do Ptuja, pet župnij: Zgornja in Spodnja Polskava, Črešnjevce, Cirkovce in Sv. Lovrenc nima nikakega slovenskega društva. In vendar je tukaj mnogo zavednih mož, ki bi bili že davno lahko kaj storili. Gospodje duhovniki, učitelji in kmetje, kateri ste si svojega slovenskega rojstva svesti, vzdramite se! V naši sredini se je vstanovilo društvo, ki hoče vaše otroke potujčiti, ki hoče nevedneže zapeljati, da pogubljajo samega sebe. V vaši sredini bo kmalu stala šulferajnska šola, ki bo slovenske otroke učila sramovati se svojega materinega jezika. Postavite se v bran nemškemu društvu na Pragerskem ter ustanovite v Cirkovcah, v vaši sredini, kot mogočen zid proti potujčevanju družbo sv. Cirila in Metoda, najlepši odgovor na tuje napade. Sklicujte narodne shode. Znani slovenski rodoljubi v Celji in na Teharjih, kateri se ne bojijo težavnih potov, se bodo z veseljem odzvali vašemu povabilu. Stopite v sredo onih občin, katere se vedno imenujejo, kadar se gre za narodno stvar,

Z veseljem sem slišal pred kratkim, da je Zgornja Polskava v narodnih rokah. Kako pa je na Spodnji Polskavi? Tukaj je nemški „Feuerwehr“, županstvo uraduje nemški in pri edinem trgovcu so vsi napisi v nemškem jeziku. Koliko vas je pa vendar pravih Nemcev v celi občini? V celi vasi Polskavi ne bo menda nobenega, kajti kdor nemški govori, še zato ni Nемец. Nemcev je le na Pragerskem nekaj, in ti so dve tretjini železniških uradnikov, poštni uradniki, najemniki železniške restavracije ter sedaj zelo imeniten trgovček Lerch, predsednik „Südmarke“, ki je s slovenskimi groši postal tako ošaben — pa aha že skoraj pri kraju. In zaradi teh par Nemcev naj bi bil cel naš okraj kot nemški razupit? Ne, in nikakor ne!

Slovenske občine, ki spadate v poštno področje Pragersko, vložite prošnjo za dvojezični poštni pečat ter prosite na pošti na Pragerskem slovenščine zmožnih uradnikov, ki ne bodo tako odurni kakor sedajni. Pred seboj imam dopisnico, namenjeno iz Pragerske na Črno goro. Ta dopisnica je dobila pečate „Črni vrh pri Idriji“ in „Ljubljana“ ter prišla nazaj z opombo, da je kraj neznan. In vendar pade prvi pogled poštnega uradnika, ki je to dopisnico tako daleč poslal, če zjutraj še ves zaspan vstane, na Črno goro. Prosite tudi pri železnici slovenskih uradnikov, potem se ne bodo ustanovljala na slovenskih tleh nemška društva.

Na Pragerskem se bo tekom tega leta železniško osobje mnogo pomnožilo. Upozarjam na to slovenske trgovce, da si ustanovi tukaj kateri svojo prodajalnico, ker bi prav lahko shajal. Vas pa, zavedni možje v okolici, pozivljam še enkrat na narodno delo. Pokažite, da ste Slovenci, navdušujte zaspane, podučujte nevedne ter osnujte v vaši sredini, v lepih Cirkovcah, podružnico sv. Cirila in Metoda, kot bran in val proti ustanovitvi „Südmarki“ na Pragerskem!

Narodno-gospodarske novice.

Slovenci, ne v Ameriko — ampak v Sibirijo!

Ni še posebno dolgo tega, da se je kakor drugod, tako tudi po slovenskih krajih razlegal očarujoči klic. „V Ameriko! v deželo zlata in bogastva!“ Stotisoči ljudstva so tedaj zapuščali svojo prvotno domovino in z bujnimi nadami jadrali preko morja v „Novi svet“, kjer so si obetali zakladov in sreče. Med temi brezštevilnimi množicami je pa bilo tudi znatno število Slovencev.

Res se je ta čarobna dežela, Amerika, v primeroma kratki dobi tako razvila, da je s svojo preobilo produkcijo postala „Staremu svetu“ zelo nevarna in da se naše evropske države morajo s carinami in drugimi umetnimi napravami braniti preplavljenja domačih trgov z ameriškimi pridelki. Iz ameriških, prej slabo obljudenih tal, vzrasla so kakor gobe po dežju v kratkem času velikanska in bogata mesta in neprodirljivi pragozdovi so se po naporu novih naseljencev spremenili v nepregledna rodovitna žitna polja, ki prinašajo poljedelcem vsako leto milijone dobička. Iz vsega tega bi se pač po pravici moglo sklepati, da so mnogi iz med teh, ki so se bili podali čez morje, v Ameriki res dosegli, po čemur so tako hrepeli.

Toda kar je bila Amerika novim naseljencem še pred nedavnim časom, to dandanes nikakor ni več. Rodovitna tla, ki so imela količ kaj vrednosti, so se že vsa porazdelila med manjše in večje posestnike, ki svojega imetja, če je kaj vredno, gotovo ne prodajo radi v druge roke. Kdor bi se hotel dandanes v Ameriko seliti, bi se britko prevaral, če bi ne računil s temi novimi razmerami.

Brezvestni agentje, ki v tem iščejo za služka, seveda z mamljivim in neresničnim popisovanjem Amerike še tudi dandanes marsikoga izvabijo, da se tja izseli, toda oni nesrečniki, ki jim gredo na limanice, imajo v Ameriki v mnogih slučajih grozno usodo. Po raznih slovenskih časnikih je bilo že večkrat citati pisma iz Amerike, v katerih so naši tamkajšnji rojaki tožili o svojem obupnem položaju ter svarili in rotili, naj se za božjo voljo nikdo ne da pregovoriti, da bi prišel za njimi. Denar, ki so ga bili skupili za svoja prodana posestva, je hitro porabljen za drago vožnjo čez morje in za živž; dela, ki bi jim prinašalo vsaj skromen zaslužek, ni nikjer dobiti, ker še tisoči domačinov nimajo dovolj posla in hirajo gladu, domov se povrniti ne morejo, ker ni cvenka za voznino in ker se sramujejo, in tako se čisto zgodi, da se ti reveži takorekoč prodajo posestnikom velikanških plantaž v sredi Brazilije, kjer morajo kot sužni delati v močvirnih in skrajno nezdravih krajih, dokler jim moči ne opešajo in jih smrt ne reši nadaljnega trpljenja.

Zato bi si vsakdo, kdor se namenja seliti v Ameriko, naj dobro pomislil, kaj pomeni stari slovenski izrek: „Preljubo domá, kdor ga ima“ — ki pomeni, da je najbolje ostati tam, kjer se je človek rodil in ima svoj dom, če tudi ubožen.

Ne le, da si vsak slovenski rodoljub želi, da bi vsi naši rojaki živeli prijetno življenje v svoji domovini, vsi Slovenci bi tudi v resnici lahko našli doma dovolj kruha, če bi pozamezne stroke našega narodnega gospodarstva bile v vsakem oziru tako razvite, kakor bi bilo želeli. Toda Slovenci so v svoji veliki večini skoro sami poljedelci. Ker pa se prebivalstvo naglo množi, a zemlja ni več tako rodovitna, kakor je bila nekaj, ker pri nas tudi še ni prodrlo kakor drugod umno kmetovalstvo, ki bi znatno povišalo kmetovalčeve dohodke; ker nadalje preobili in cenejši tuji poljski pridelki z domačimi nevarno tekmujejo in ker slednjič pri nas mora nositi kmetijski stan najhujša javna bremena, zato kmetijstvo čim dalje bolj propada in na tak način marsikdo izgubi sčasoma ta svoj „preljubi domá“. Če bode nam to še tako hudo djalo, vendar nam zaradi takšnih razmer ne bode mogoče preprečiti, da bi se tudi v bodoče mnogo naših ljudi ne izseljevalo v tujino. Ako pa izseljevanja že res ni moči zabraniti, tedaj mora biti naša skrb, da naši rojaki tam, kamo

se izselijo, tudi zares v gmotnem oziru boljše prospejajo kakor doma in da se ob enem tudi ne odtujijo svoji slovanski narodnosti. Toplo priporočamo Slovencem, ki se že na vsak način menijo izseliti, naj v ta namen gredo raje nego v Ameriko iskat nove domovine v vztočne rodovitne a do sedaj redko obljudene slovanske pokrajine, zlasti pa, kakor že gori v naslovu omenjeno, v rusko Sibirijo.

Marsikateri bralec „Domovine“ o Sibiriji ne ve mnogo več, kakor da tam mora biti prav mrzlo, ker se večkrat sliši izraz: „zima kakor v Sibiriji“.

Kje je torej ta Sibirija in kakšna je? Če pogledamo na večji zemljevid, vidimo, da se na vzhod in severovzhod našega cesarstva razprostira velikanska država evropska Rusija, ki je po površju skoro devetkrat toliko kakor Avstro-Ogrska. Še dvakrat toliko ruskega ozemlja leži pa v sosednji Aziji, kajti vsa severna in velik del notranje Azije je ruska last, in tudi nekdanji Kitaj je sedaj skoro ves v ruski moči. Ta velikanska ravnina severne ruske Azije se pa baš imenuje Sibirija.

Dasiravno je podnebje v Sibiriji zaradi severne lege mrzlejšje in nekoliko osornejše kakor pri nas, je ta dežela vendar zelo rodovitna, pravijo, da še rodovitnejša, kakor so naše zapadne pokrajine. Sibirija je nadalje bogata lepih gozdov in krije pod zemljo neizmerne podzemeljske zaklade. Našli so že na več kakor 50 krajih obsežne sklade dobrega premoga, na 20 mestih izkopavajo zlato rudo, ki je dala že več stotin milijonov rublov dohodkov, a šteje se tudi nad 60 rudokopov z železom, svincem, kositrom, grafitom in srebrom.

Da se Sibirija vkljub temu ogromnemu bogastvu ni že više povzpela in da je bila še do nedavne dobe skoro popolnoma nepoznana dežela, krivo je bilo počelo število prebivalstva in pomanjkanje prometnih zvez, posebno železnic. Vse to se pa popolnoma spremeni, brž ko se dogotovi nova, v jednom delu že dovršena sibiriska železnica.

Sibiriska železnica, katere dolgost znaša 7588 km, in ki bode stala v celem do 350 milijonov rublov, je delo sedanjega modrega in človekoljubnega carja Nikolaja II. in v obče največje kulturno podjetje tega stoletja. Ta železnica že sedaj čudovito vpliva na nagli razvoj Sibirije. Prej neznatni kraji so takorekoč kar čez noč vzrasli v velika trgovska mesta. Mesto Vladivostok ob kitajski meji na skrajnem koncu bodoče sibiriske železnice se razširja tako naglo, da se v obče misli, da nastane iz njega drugi New-York. Sibiriska železnica bode omogočila pripeljati se v lepo urejenem železniškem vozu iz Pariza pa do Vladivostoka v 20 dneh. Spajala bode v zvezi z mandžurijsko železnico, katero gradijo tudi Rusi, Evropo in nje promet s 300 milijoni Kitajcev in 35 milijoni Japoncev ter bode ne-le pravi blagoslov za Sibirijo in Rusijo, ampak tudi neizmerne važnosti za splošni svetovni promet.

Nemški politiki, ki vidijo nekoliko dalje kakor slovenski, ki so po razmerah prisiljeni, da porabljajo največ svojih močij v boju za dvojezične poštne pečate in za razne druge bolj malenkostne pridobitve, na tihem krčevito delujejo na to, da bi se kolikor najbolj okoristili pri razvoju te nove Amerike — ruske Sibirije, ter svetujejo nemškimi trgovcem in kmetovalcem — in sicer z dobrim uspehom — naj bi se naseljevali v ti krasno razcvetajoči zemlji. Tako tudi organ c. kr. avstrijskega trgovinskega ministerstva, „Das Handelsmuseum“, ki prinaša tudi izvirna poročila naših inozemskih konzulov, vspodbuja Nemce k izseljevanju v Sibirijo. Ker je to gotovo zelo zanesljiv vir, navedemo tu iz številke z dne 24. novembra 1898 stran 579 nekoliko podatkov, o katerih bi naj slovenski poljedelci in delavci, ki bi imeli dovolj poguma naseliti se v Sibiriji, resno premišljevali.

Dober poznavalec ruskih in posebno sibirskih razmer Alexander Grau-Wandmayer, namreč poroča, da je položaj za poljedelca in delavca v Sibiriji zelo povoljen. Za 200—250 rublov (1 rubl v papirju je 1 gld. 28 kr., 1 rubl v srebru 1 gld. 50 kr. in 1 rubl v zlatu približno 1 gld. 80 kr. avstrijskega denarja) si tam vsak

kmet lahko nabavi hišo, zemljišče, pohištvo, dobre konje, kravo in drugih potrebnih domačih živalij. Navaden delavec za lahka opravila na polju dobiva poleg stanovanja in hrane na leto 50—70 rublov plače. Delavci po tovarnah pa služijo mesečno po 15—30 rublov.

Živila se dobivajo po zelo nizki ceni. 1 kg ržene moke stane n. pr. 5 kopejk (kopejka je stoti del rubla, torej, če računimo s papirnatim rublom, ki je v kurzu, 1¼ krajcarja avstrijske veljave), 1 kg pšenične moke 6 kopejk, 1 kg krompirja 2¼ kopejke in 1 kg ovsa 4 kopejke.

Menimo, da so to zelo ugodni pogoji in da bi si v Sibiriji priprosto slovenski delavec, zlasti pa poljedelec, ki bi imel nekaj stotakov, da bi mogel začeti svoje gospodarstvo, mogel pridobiti, če bi bil skrben in razumen, prav lepo premoženje in sicer mnogo gotoveje kakor v Ameriki.

Opomniti pa moramo še na drugo važno zadevo, ki bi bila posebno za Slovence, ki bi hoteli v Sibirijo mesto v Ameriko, izvanrednega pomena. Kdor namreč hoče v tuje dežele, mora tudi razumeti tuje jezike. S slovenščino in z nemščino (čeravno se včasih napačno trdi, da se z nemščino lahko prehodi celi svet) v Ameriki ni mnogo opraviti. Kdor tam hoče napredovati, mora se neobhodno priučiti angleškemu jeziku, ki je pa zelo težek in dela mnogo težav, predno bi ga Slovenec mogel gladko govoriti. V Sibiriji bi pa slovenski naselniki gledé jezika bili zelo na dobrem. Ruski jezik, ki se tam govori ja našemu slovenskemu tako zelo podoben, da Slovenec Rusa lahko ravno tako kmalu razume, kakor n. pr. brata Hrvata. Kdor bi se pa že prej hotel seznaniti z ruščino, temu bi dobro služila slovnica ruskega jezika, ki jo je pred kratkim izdal na Ruskem živeči Slovenec profesor Hostnik. Jezikova usposobljenost bi bila torej za Slovence, ki bi se hoteli v Sibiriji naseliti, velika prednost.

Dasiravno ne vspodbujamo k izseljevanju iz domovine, vendar opominjamo na podlagi tu navedenih dejstev tiste, ki se hočejo izseliti, naj se vsekako rajši kakor za Ameriko odločijo za rusko Sibirijo, kjer nahajajo toliko pogojev lepe bodočnosti. Omenjamo le še, da živi na Ruskem več uglednih Slovencev, ki tamkajšnje razmere gotovo dobro poznajo in bi svojim rojakom, ki bi hoteli za njimi k slovanskim ruskim bratom, radi pomagali z dobrim nasvetom.

„Naša straža.“

Udje: Gg. Ant. Vraz pri Sv. Antonu v Slovenskih Goricah, 2 K, Ivan Jodi, kaplan tam, 2 K, gospa Marija Lončar, posest. sop. v Tržiču, 1 K, Jožef Kolenc, tržan v Gornjemgradu, 1 K, Val. Benkovič, posestnik v Kamniku, 1 K, Josip Kosec, župnik v Kamencu, 2 K, Ant. Pfajfar, župnik v Leskovcu, 2 K, Vilko Paulus, kaplan v Šmarji, 2 K, Andrej Drobnik, dekan v Šmarji, 2 K, Fr. Marešič, župnik v Lipoglavu, 4 K, Fr. Avguštin, župnik v Kopanji, 2 K, Jos. Novak, župnik v Žalini, 2 K, Andrej Pipan, župnik v Polici, 2 K, Mat. Sitar, župnik v St. Jurju, 2 K, Konr. Tekster, župnik v Višnjigori, 2 K, Jan Debelak, učitelj v Šmarji, 1 K, Jos. Lavrič, kaplan 1 K, Jan Mihelčič, administrator v Zatičini, 2 K, Jos. Ateneder, župnik na Polzeli, 2 K, Jur. Žigan, trgovec na Polzeli, 2 K, Leop. Kunst, posestnik tam, 1 K, Miha Klemenčič, mestni župnik v Črnomlju, 2 K, Jurij Karlin in Fr. Zupančič, kaplana v Črnomlju, vsak 2 K, St. Sokolšek, župnik pri Sv. Jurju na Zili, 2 K, Andrej Oražem, mlinar v Briksenau, 2 K. (Dalje prih.)

Koledar.

Petek (10.) Šolastika, devica; Viljem, puščav. — Sobota (11.) Deziderij (Željko), škof; Adolf škof. — Nedelja (12.) 2. predpepelnična. Evlalija dev. — Ponedeljek (13.) Katarina der.; Jordan, zvel. — Torek (14.) (Pust); Valentin (Zdravko). — Sreda (15.) † (Pepeelnica); Pavstin in Jovita, m. — Četrtek (16.) Julijana, dev. muč.; Onesim, spozn. — Mlaj 10. ob 10. uri 37 minut dop.

Sejmi.

Dne 14. januarja v Brežicah, Ponikvi, Račjem, Sevnici in Žalcu. Dne 16. jan. v Bučah, Podplatu in Sv. Miklavžu v Savsalu. Dne 20. jan. v Braslovčah. Pišecah in Zg. Polskavi.

Loterijske številke.

Gradec 4. februarja 1899 10, 56, 42, 6, 1
Dana „ „ „ 81, 56, 13, 38, 16

Dva biljarda

dobro ohranjena, posebno pripravna za manjše čitalnice, sta prav po ceni na prodaj. — Več se izve pri gospej

Roza Till
Ljubljana.

(48) 3—1

Bratje Sokoli!

Pozivljamo Vas, da se udeležite maskarade v nedeljo polnoštevno v društveni obleki.

Na zdar!

Odbor.

Vabilo
na

občni zbor

„Savinjske posojilnice v Žalci“

dne 16. svečana 1899 ob 8. uri dopoldne.

VZPORED:

1. Poročilo ravnateljstva.
2. Odobrenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev ravnateljstva in račun. pregledovalcev.
5. Sprememba zadružnih pravil.
6. Slučajnosti.

Opomba. Ako bi ob 8. uri ne prišlo zadostno število zadružnikov, skliče se na 9. uro istega dne z istim vzporedom drugi občni zbor, ki sme sklepati ne glede na število zadružnikov.

Ravnateljstvo.

Vabilo
na

občni zbor

„Posojilnice v Gornji Radgoni“

registrovane zadruge z neomejeno zavezo

dne 16. februarja 1899

predpoldan ob 8. uri v zadružni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva.
5. Slučajnosti.

Če na ob 8. uro določeni občni zbor ne pride zadostno število zadružnikov, skliče se ob polu 11. uri s taistim dnevnim redom drugi občni zbor, kateri sme brezpogojno sklepati.

K obilni udeležbi vabi

načelnštvo.

Vabilo
na

redni občni zbor

„Posojilnice v Trbovljah“

registrovane zadruge z neomejeno zavezo

kateri se bode vršil

v torek 21. svečana 1899 ob 11. uri dopoldne

v kaplaniji v Trbovljah.

DNEVNI RED:

1. Potrjenje letnega računa. — 2. Razdelitev čistega dobička. — 3. Izvolitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika. — 4. Slučajnosti.

V Trbovljah, dne 7. svečana 1899.

Peter Erjavec, načelnik.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu se uljudno naznanja, da je glavni zastop c. kr. priv. avstrijske zavarovalne družbe „Dunav“ v Graški cesti št. 22 pri gosp. A. Arzenšku.

Komisariat ostane vedno še na Bregu št. 26, kjer se dajo ob nedeljah radovoljno pojasnila o vseh v to stroko spadajočih zadevah.

Spoštovanjem

Ant. Kuhar, komisar.

DRAGOTN HIRBAR

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Celji

priporoča gospodom trgovcem in prodajalcem svojo

Veliko zalogo vsakovrstnega papirja

za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega, svilnatega (za cvetlice), za vezanje knjig itd., zalogo raznih Nežiderskih zvezkov, Hardtmuthovih svinčnikov in angleških peres po originalnih cenah tovarniških;

dalje priporoča

zavitke za pisma raznih velikosti in barv, peresnike, črnilo, tablice, črtalnike, brisalke, krede, gobice, pušice in škatlice za peresnike, torbice, knjižice za beležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah

Posebno lep izbor papirja in zavitkov v mapah in elegantnih škatljah.

Najbolje strune za citre, gosli in kitare.

Velik izbor albumov za fotografije in spomenice, map za pisma in papirje, tintnikov, okvirov za fotografije, listnice itd.

po nizkih cenah.

Šolske in molitvene knjige še poseben popust.

Vožne karte in tovarni listi v
AMERIKO.
Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.
Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade.
Pojasnila daje Red Star Linie. Dunaj IV.
Wienergürtel 20 ali pa
Julij Popper, Bahnstr. 8, Innsbruck.

Prostovoljna prodaja.

Prodaj svojo posestvo, ki leži v vasi **Mulenca** občine Sv. Kristof nad Laškim trgov, z vsemi poslopji in živino ter gospodarskim orodjem vred. Posstvo meri 24 orolov in je vse v prav dobrem stanu. Več pove
Jakob Šipek
lastnik posestva.

(47) 3-1

60.000

cepljenih trt

vsake vrste prodaja po nizki ceni

Jože Janežič

na Bizeljskem

pri Brežicah. (15) 8-5

60.000

Zeló velik pes

rumeno-belo progast, ušel je pred 3 tedni iz
Braslovč. Omenjeni pes zadržuje se v okolicih Vitanje-
Vojnik-Laški trg-Planina-Poljčane. Kdor ga pripelje nazaj,
(42) 2-2 dobi prav dobro nagrado.

Razpis

službe občinskega zdravnika.

Služba občinskega zdravnika v trgu Sevnica na
Štajarskem se v nadomestnje razpiše.
Stalna letna plača znaša 600 gld.
Zaželjena pojasnila zastran družih dohodkov po-
daja radovoljno županstvo v Sevnici.
Prosilci za to službo naj blagovolijo svoje prošnje
obložene z dokazom po § 15. postave od 23. junija 1892
drž. zak. za Štajarsko št. 35 vložiti do 28. februarja t. l.
pri županstvu v Sevnici.

V Sevnici, dne 16. januarja 1899.

(40) 3-2

M. Starkl, župan.

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporočam častiti duhovščini in slav.
občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega
špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na
debelo in drobno.

Proti velikonočnim praznikom kupim vsako
množino pitanih kapunov. Gospodnje, gletje
torej, da bodete začele pravočasno pitati, lepši
ko bodo, dražji jih bodem plačal. — Nadalje
kupujem vsake vrste deželni pridelkov, ka-
kor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso,
konoplje, laneno seme. Ob času vsake vrste
sadje, tudi divji kostanj vsake množine, sploh
vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vza-
mem tudi še fižol vsake vrste in vsako mno-
žino, kakor tudi jajca in kuretin. Kupim
tudi suhe gobe, orehe, suhe in sveže hruške,
želod itd., vse po najvišjih cenah. — Častitim
gg. duhovnikom naznanjem, da imam vsako-
vrstne pristno čebelno-voščene sveče v zalogi.

(293) 52-17 Z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc

„Pri dobrem pastirju“!

Kupujem vsake vrste jabolka.

Kupujem vsake vrste jabolka.

1899!

Najnovejše v razglednicah!

Razglednice v krasni takozvani „Delfter-
Manier“, lepše kakor vsak drugi svitlotisek, po
vsakršnih fotografijah (na željo fotografuje tudi
sam), izdeluje po izredno nizkih cenah, naglo
in v najfinjši izvršitvi

Srečko Magolič

umetniški zavod „Apolon“
v Celji (Štajarsko).

40.000 cepljenih ameriških trt

(41) 2-2

najboljših vrst na „Portalis“, „Monticola“ in
„Solonis“ prodaja Olga Balon na Bizeljskem.

(39) 2-2

Išče se

primerna oseba, katera bi prevzela na račun društveno
gostilno „Delavskega podpornega društva v Celji“. —
Prednost ima kuharica.

Ponudbe poslati je do 20. svečana t. l. društ-
venemu odboru ozir. predsedniku g. Iv. Rebeku v Celji,
pri katerem se tudi zvedo natančni pogoji.

Sadje- in vinoreja je naša bodočnost!

Vsak posestnik in vrtnar naj bi si naročil moj cenik o velikanskih izbirah izvrstne
kakovosti, za katerih pristnost se jamči!

Jablane, hruške, črešnje, češplje, marile, breskve itd. Visokostebeljna
in pritlična drevesa. Nadalje sadne divjake, vrtnice in jagodičevje

100.000 zeló lepih, cepljenih ameriških trt v najboljših namiznih vrstah, na naj-
boljšo podlago. — Nadalje najzlahotnejša namizna jabelka, uložena v košare ali zaboje. vse
po najnižjih cenah. — Več hektolitrov belega in rudečega vina, rizlinga itd. iz leta 1898.

V. VERŠEC, lastnik trtnih in sadnih nasadov
na Bizeljskem pri Brežicah.

Ceniki brezplačno.

(49) 3-1

Večkrat odlikovan s svetinjami in častnimi diplomami.

Zahvale.

Spoštovani gospod!

Zahvaljujem Vas, ker ste mi poslali tako
izvrstno zdravilo proti kašlju in prsoboli. Po-
rabil sem jedno steklenico trpotčevega soka, pa
sta mi kašelj in prsobol skoro prenehala. Poš-
ljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega
trpotčevega soka ter zraven tudi 2 zavoja čaja
proti kašlju. Z velespoštovanjem

Vaš hvaležni

Jakob Suppan.

V Divači, dne 19. vinotoka 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), kateri
deluje tako izvrstno zoper kašelj, prsobol, hripa,
težkemu dihanju pa tudi za stare bolečine,
dobiva se vedno svež v lekarni k Zrinjskomu,
H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naj vsakdo pazi na varstveno znamko, ker
le oni trpotčev sok je iz moje lekarne, ki ima
na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega,
bana hrvatskega.

Cena steklenici trpotčevega soka z natanč-
nim navodilom o uporabi je 75 krajcarjev.

Zraven trpotčevega soka je tudi dobro ra-
biti gorski čaj proti kašlju.

Cena jednemu zavoju gorskega čaja proti
kašlju z natančnim navodilom je 35 kr.

Prvo kakor drugo se pošilja vsak dan po
poštnem povzetju. Kdor pošlje denar v naprej,
naj priloži za vozni list in za zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Cenjeni gospod lekarnar!

Pred kratkem časom sem si naročil od Vas
jedno steklenico krepilnih švedskih kapljic, one
so meni in mojim znancem tako dobro poma-
gale, da se Vam moram za to dobro zdravilo
najtopleje zahvaliti. Blagovolite mi za moje
znance še poslati tri steklenice po 80 kr. po
poštnem povzetju.

S spoštovanjem

Vid Zanič

Modruš, dne 26. maja 1898.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo iz-
vrstno proti vsem želodčevim boleznim, pospe-
šujejo prebavljenje, čistijo kri, krepijo želodec.
Po teh kapljicah se izgubijo vse bolezni v želodcu
in črevih ter se dobi dober tek. Paziti je treba
na varstveno znamko, ker le one krepilne šved-
ske kapljice so iz moje lekarne, ki imajo na ste-
klenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana
hrvatskega.

Cena jednemu steklenici krepilnih švedskih
kapljic z natančnim navodilom je 80 kr. Pošilja
se vsak dan po poštnem povzetju. Kdor pošlje
denar v naprej, naj priloži za vozni list in
zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naročila, ki znašajo 5 gld. in več pošiljajo
se poštne prosto.

Vrlo spoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri mesece vsled trganja
po udih in kosteh. Ko pa je začela rabiti Vaše
mazilo proti kosteboli — ustala je že po treh
dneh, a danes pa, hvala Bogu, hodi. Zahvaljujoč
se Vam na tem izvanrednem mazilu ostajam
pokoren sluga

Bartol Lisički.

V Strmcu pri Stubici, dne 22. travna 1898.

Mazilo proti kosteboli (Fluid) je vrlo dobro
zdravilo proti trganju v kosteh, revmatizmu,
bolečinam v križu, proti prehlajenju, pri pre-
pihu itd. Mazilo krepki izmučene žile, ter po-
maga starim, ki trpijo na slabosti v nogah.

Vsaka steklenica mora biti prevedena z
varstveno znamko, t. j. s sliko Nikole Šubića
Zrinjskega, bana hrvatskega, ker samo ono
mazilo je iz moje lekarne, koje nosi to varst-
veno znamko na steklenici. Cena jednemu stekle-
nici mazila proti kosteboli z natančnim navo-
dilom je 75 kr. Razpošilja se vsak dan po
poštnem povzetju.

Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži
za vozni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.